

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewffy-tér 7. szám alatt.	Telefon szám 124. Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.	A kiadóhivatal vezetője: Rethy László.
--	---	--	---

A munkapárt ellenállása

Makó, márc. 16.

A régi szabadalvópártnak a munkapártban való feltámasztása mindenekben vissza akarta állítani a régi Tisza-féle rendszert az egész vonalon.

Ennek a rendszernek pedig legjellemzőbb sajátossága volt, mely egyszersmind a párturalom erőssége is volt az, hogy a kormány emberei önző érdekeit bámulatos hűséggel ki tudta mindig elégíteni.

Ez az érdekkielégítés volt mindig ebben a rendszerben a legfőbb politika, melynek jól történt intézése azután már szinte magával hozta az egész rendszer sziklaerősségét.

Ritka hűséget tanusítottak e, a szabadalvópárt emberei e rendszerrel szemben a saját érdekekben s a rendszer viszonyozta ezt a hűséget szintén a saját érdekében.

Éppen csak az volt a baj, hogy ez a kölcsönös hűség-ömlésztés a milliókból álló nemzet bőrére ment. Az a nemzet adta meg e rendszernek az arát, amelylyel e rendszer emberei semmit se törődtek. Azaz, hogy egyetlen formában mégis csak törődtek, akkor, ha kellett nekik az adó, meg a katona. Ez pedig mindig kellett. Így mégis csak mindig törődtek a nemzettel, de csakis így törődtek.

Semmi kétség benne, hogy a rendszer visszaállítása teljesen sikerült. A két éves Khuen-uralom ezt bebizonyította. Éppen ott vagyunk most, mint a Tiszaék idejében.

A mai rendszer is tele van kitarított janicsár-haddal s embereinek a jelszava, hogy — *do, ut des, adok, hogy te is adj, — az egész vonalon botránnyosan érvényesül is.*

Azonban baj kezd keletkezni e ronlott rendszer körül. A Khuen-féle uralom pillérei annyira korhadtak immár, hogy el lehetünk készülve a teljes összeroskadásra. Mi természetesebb aztán abból a viszonyból, melyben e rendszer az alakjaival van, hogy a rendszer bukásával bekövetkeznek a janicsárok végnapjai is.

A bukás fölött való sirám ezét hangzik most hegyen-völgyön ebben a hazában. Nem akarnak letűnni s nem akarják odahagyni a a kormányparti husos fazekakat,

mindenképpen megakarják hát védeni a bukástól a husos fazekat mindig telítve tartó mai kormányrendszert s ennek fenntartó vezetőit, a Khuen-féle kormányt.

A központból jön az éles jelszó, melyet minden kormányparti szervezetenek meg kellett értenie: Ha marad a kormány, folyik tovább az önző érdekek kielégítése, de ha elbukik Khuen és kormánya, nagy baj lehet a cigányok sorján, mert következhetik egy önzetlen, becsületes korszak, amelyben majd csak a közérdekek nyerhetnek a hü vagyonaiból kielégülést.

Érezhető hát, hogy szinte zűrszög az ország a munkapárti gyűlések hangos larmájától.

„Az ország bizalma nem engedi megbukni Khuent”, „a nemzet Khuenék mellett” feliratu szólamokkal vannak telítve a jól megfizetett mungó-újságok s a fővárosban és a vidéken egyre-másra össze gyűl minden faluban s minden városban az amott 2-3, emitt talán 10-15 személyre is tehető — „munkapárti nagy gyűlés”, amely gondolkodás nélkül kész szállítani — vizonszolgálat biztos reményében a — bizalom nyilvánításokat.

Hát lesz bizalomnyilvánítás bőven. A magyar nemzet meg látja s tisztában van, hogy mennyit ér ez az egész — komédia. Mert csak komédia, minden komoly tartalom és igazság nélkül.

A nemzet óriás többsége bizalmatlan a mai kormány és a mai egész rendszerrel szemben. Ezt tudja, látja mindenki, aki nem süket s nem vak.

Khuen és összevett többsége egyre csak azt hajtják fenn a parlamentben, hogy a többségi akaratnak érvényesülnie kell. Hát mi is azt mondjuk, alkossák meg csak az egyenlő, általános, titkos választói jogról szóló törvényt s bocsássák csak neki a nemzetet az általános, egyenlő, titkos választói jog alapján egy választásnak, akkor aztán majd igazán kitűnik, hogy hol van a többség.

Bizonyos, hogy a nemzet utálpot köt azonnal, még pedig mindörökké a Khuenék talpára. Mert a nemzet többsége megdönti azt az egész rendszert, mely ma még Khuenékal s társait táplálja s elteti.

Ám, ha nem akarják is ezt a

többséget, az igazi többséget s az azt előhozó általános, egyenlő, titkos választói jogot, ez el fog jönni, mert el kell jönnie.

Addig hát csak hadd álljanak ellen a Khuen bukásának a hü janicsárok. Ki is vehetné tőlük rossz néven, hogy ezzel akarják megmenteni a saját — lételőket is.

kp.

Adrassy, Széll, Zichy.

Lukács: miniszterelnök.

Ma *Andrássy Gyula* gróf, *Széll Kálmán* és *Zichy Aladár* gróf jelentek meg a király előtt, hogy véleményüket a politikai válság megoldására vonatkozólag leadják. Ezzel befejeződnek az informatív jellegű kihallgatások. Politikai körökben úgy tudják, hogy vasárnap vagy hétfőn Lukács László pénzügyminiszter jelenik meg a király előtt és már mint *designált miniszterelnök* tér vissza Budapestre.

Lukács László miniszterelnökké való kinevezése után azonnal megkezdte a kabinetalakítás munkálatait. Erintkezésbe lép a parlament pártjaival, különösen a függetlenségi és 48-as párttal, amelytől a parlamenti nyugodt állapotok visszaállítása első sorban függ. Jól értesült helyről úgy tudják, hogy *Lukács László* pénzügyminiszternek miniszterelnökké való kinevezése az általános választói jog és a véderőprovizórium alapján történni. A bécsi körök teljes mértékben megerősítik ezt a hírt s utalnak az osztrák miniszterelnöknek a Reichsratban tett bejelentésére, a melyben már vonatkozás is volt a véderőprovizóriumra.

Mindezek a hírek fényesen illusztrálják azt az állításunkat, hogy a most folyó kihallgatásoknak legfelsőbb helyen sem tulajdonítottak fontosságot. A dologban az a legkomikusabb, hogy bizonyára a kormány közbenjárására csupa olyan politikust hívtak meg a királyhoz, akik teljes mértékben azonosítják magukat Khuen politikájával s a király mégis homlokegyenest ellenkező irányban döntött. Ez egy olyan bünpörre emlékezteti az embert, amelyben nincs terhelő tanu, hanem minden vallomás csak a mentőtanuk ajkáról hangzik el s a vádlottat — mégis *halálra ítélik*.

Ez bizonyítja legjobban, hogy ma már legfelsőbb helyen is véget akarnak vetni annak az áldatlan politikának, amelyet a szabadalvópárt képviselt. Ma már utat kell engedni a demokratikus haladásnak, amely a XX. század modern szellemén épülve fel, az emberi jog legszentebbikére akarja az államok fejlődését alapítani.

Justh és kertészeink.

Válasz az üdvözlésre.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 16.

Közöljük már *Justh Gyulának* azt a táviratát, melyet felelős szerkesztőnkhez intézett s melyben a *március 15-iki ünnepélyünkről való elmaradását mentette ki*. Emlegettük azon cikkünkben azt is, hogy az ünnepélyre való meghívó együtt, egy levélben ment el *Justh*hoz a makói kertészek üdvözlő iratával.

Most *Justh* külön is válaszolt a makói kertészeknek.

A levélben ugyanaz a *Justh Gyula* szól most is a mi derék „hagymásainkhoz”, mint a ki tegnapelőtti táviratában Makó város összes polgáraihoz intézte szavait: ugyanaz az őszinte, igaz barátja s nehéz küzdelmeken keresztül is tántoríthatatlan és fáradhatatlan harcosa a népjogoknak, hivatott vezetője a magyar népnek.

A levél különben melyet a „*Makói kertészekhez*” címzett, így szól:

Tisztelt Barátaim!

Hozzám intézett valóban nagybecsű soraikat hálásan köszönöm.

Egy pillanatig se kételkedtem soha az Önök hazafias érzésének őszinteségében, az Önök sok próbát kiállott elvűségében és a függetlenségi és 48-as elvhez való tántoríthatatlan ragaszkodásukban.

Legyenek arról meggyőződve, hogy az én nehéz küzdelmeim között egyik legerősebb támaszom az a megbecsülhetetlen erkölcsi érték, amely kerületem polgárságának bizalmában, ragaszkodásában és szeretetében fekszik.

Ezért ápolom én hasonló őszinteséggel és ragaszkodással azt az érzelmi és elvi köteleket, mely bennünket összefűzve tart s ezért becsülök igen nagyra minden olyan megnyilatkozást, mely e kötelek

Katonazene!

A Korona éttermében

ma, vasárnap este 10 órától katonazene játszik.

Belépti-díj 40 fillér.

Nagy concert!

Színház után friss vacsora.

színház utáni vacsorával.

erős, elszakíthatatlan voltáról tesz rendkívül értékes tanubizonyságot. *El bennem a hit, hogy az ügy, melynek ilyen barátai vannak: el nem bukhatik.*

Hazafias üdvözlettel
Justh Gyula.

A makói munkapárt.

Menti a kormányt.
(Saját tudósítónktól.)

Makó, márc. 16.

Most már semmi kétségünk se lehet, egészen bizonyos, hogy — *Khuen mentve van.* Az a sok-sok üdvözlő irás, a mit pártja vidéki köreitől most, bukása óta parancsára kap, mind hatástalan maradt volna, mindnek dacára is csak megbukott volna, ha ime idején nem erkezik segítségére a — makói munkapárt. Most már mentve minden: Az erőszakos hatalom s a dicstelen dicsőség és minden egyéb, a miről tán jobb nem is beszélni.

Senki sem értsen bennünket félre. A föltétel nélkül való egyesülési s gyülekezési jogunk vagyunk a hivi. De most mégis kénytelenek vagyunk megmosolyogni azokat a „munkapárti gyűléseket”, melyeket a kormány részére megszövegezett üdvözlő irat elküldése végén olyan lázasan toboroznak most utbí et orbi az egész országban.

Mintha bizony nem ismerné szám-beli s erkölcsi „erejét” ezeknek a gyűléseknek s e gyűlések szavának az egész nemzetet.

A makói munkapártot is siet a Khuen-üdvözlésére. Mert így parancsolták.

Talán még nem is volna semmi közünk a köcsönös erdeknek ekként való kielégítéséhez, hogyha nem csinálnának ebből olyan iránya nagy dolgot s nem tulajdonítanának neki akkora jelentőséget és a mi legfurcsább, nem igyekezzenek félrevezetni az egész országot azzal a jel-szóval, melynek ürügye alatt összehívják e gyűléseiket.

A makói munkapárt is azt mondja, hogy Khuen-kormány „nemzeti jogaink védelmében bukott el,” ezért kell azt feltámasztaniok.

Hát mi azt mondjuk erre a be-szédre, hogy Khuenékről illet állít-tani több a furesánál, ez már igazi — cinismus.

De hát a nemzet lát s mindent tud.

Mungók csak hadd gyülekezzenek, csak hadd szállítsák bizalmi voksaikat, hiszen Khuen úgy is csak — bukni fog a nemzeti jogok elárulása miatt. A nemzet itelni fog a kormány munkája felett is, de itelni fog az egész munkapárti rendszer felett is s bizonyos, hogy nyakára hág a politikai hazugságok-nak is.

Különbön a makói munkapárt ki-áltványa, melylyel néhány tagját véres kard-kötésre gyűlésbe hívja, a következőleg szól:

A Csanádvármegye Nemzeti Munkapárt Elnökségétől.

Tisztelt Tagtárs Ur!

A pártunk kebeléből alakult kormány, nemzeti jogaink védelmében elbukott.

Elbukott idegen tényezők avat-talan beavatkozása folytán, mielőtt a két éves katonai szolgalmi idő-ben rejlt nagy fontosságú köz-gazdasági, kulturális és szociális vívmányt megvalósíthatna volna.

Pártunk ez alkalomból a lemondott kormányt üdvözölni s bizal-máról biztosítani — magát az or-szágos párt által elfogadott határo-zati javaslattal azonosítani s e hi-vatlan s illetéktelen tényezők be-folyása ellen tiltakozni kívánván: e célból folyó hó 20-án Makón, a szokott helyen délután fél 3 óra-kor közgyűlést tart, melyre pártunk

összes tagjait tisztelettel meghívom és megjelenésre kérem.

Makó, 1912. március 12.

Demkó Pál, Meskó Sándor,
ügyv. elnök. pártelnök.

Hát csak hadd gyülekezzenek! Ér-dekük kívánja.

Mult és jelen.

Március 15-iki beszéd.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 16.

Lapunk mai számában részletes tudósítást közöltünk arról a fényes ünnepségről, melyet Makóváros közönsége március 15-ike alkal-mából rendezett.

Közlésünkéből térszűke miatt kénytelenek voltunk kihagyni Dal-los Ferencnek a városháza erké-lyéről mondott szép beszédét, de megígértük, hogy abból e szá-munkban közlünk részleteket.

Ezen ígértünknek az alábbiak-ban teszünk eleget:

(Majd, a márciusi és 48-as hősök-ről szólva, a szónok így folytatja.)

Mi nemesak emlékezünk, mondta a szónok, nemesak a kegyelet adóját helyezzük el osztatlan készséggel a márciusi és 48-as hősök dicsőítésére, hanem áldozunk azoknak az eszmék-nek is, melyekért ők lelkesültek, ál-dozunk azoknak a törekvéseknek is, melyek az ő lépéseiket vezérelték, áldozunk az egyenlőség, testvériség szabadság, szentháromságának, ál-dozunk a korszellemmel való előrehala-dásnak, áldozunk a megtagadott nép-jogok megadása gondolatának, a po-litikai jogok kiterjesztése eszméjének és áldozunk annak a zászlónak, melyre a népjogokat megadó, nép-jogokat tisztelő, szabad és független Magyarországnak szent ideálja van reá írva.

(A nemzeti újj és hű látás korát és a márciusi eredményeket vázol-ván, a 12 pontról, annak szellemé-ről szól.)

Felelős, független minisztériumot is kívánt akkor e nemzet, mint parla-mentárizmus alkotó szervét és biztosítékát, olyan minisztériumot, melynek léte e nemzet többségének akaratán nyugodjék s amelyet bünei miatt felelősségre is lehessen vonni, hogy ha kell.

S legutolsó nagy alkotmányválsá-gunkig, a nemzeti ellenállás koráig talán azt hittük, hogy a márciusi vívmányok maradványa gyanánt, ta-lán nekünk is van ily felelős minisz-teri intézményünk. De ez a korszak — sajnos — kiábrándított bennünket e hitünknek illuzióiból. Be kellett akkor látnunk, hogy a magyar parla-mentárizmus olyan papíros vár, amelybe sértetlenül, büntetlenül te-heti be a hatalom, a kényuralom a maga szentségtörő lábát s a nemzeti akarat megnyilatkozása e hatalom-mal szemben még most is csak gyenge szappanbuborék, mely tehet-lenül oszlik szét a mennyiségbe.

Evenkinti országgyűlést a nemzet akaratát hiven kifejező népképvisel-etet is óhajtottak a márciusi eszmék lelkes harcosai. És e népképvisel-et meg is alkottattak. Az örökérdemű 48-as törvényhozók bevették mind-azokat az alkotmány sáncaiba, kik az általuk megállapított és azon idő-ben korszerű feltételeknek megfelel-tek s politikai jogokkal, választói jog gyakorlásával ruházták fel az olyanoknak légióit, kik abból mind-addig kitagadva voltak.

És ezzel szemben, mit kell látnunk ma? Azt látjuk ebben a mai kor-ban, midőn a változott viszonyok ismét reformokat tesznek szükség-sé a politikai jogok kiterjesztése terén, midőn a jelenlegi parlament nem tükrözheti hiven e nemzetnek akaratát, mert hiszen ismét milliók vannak kizárva a képviseléstől, ép úgy mint 1848 előtt, milliók, kik pénzrel és vérrel szintén részt vesz-

nek az állami torhek viselésében, de nem részesülnek a politikai jogok élvezetében, ebben a mai korban ezt látjuk, hogy a 48-as idők dicső ha-gyománya, a politikai jogok kiter-jesztése, a kitagadott tömegeknek általános választói joggal való felru-házása még most sincs megvalósítva és még most sincs beillesztve alkot-mányunk épületébe ez a reform, mint egy olyan hatalmas oszlop, mely a 48-as idők szellemében való működésnek gyümölcse, mely a trón és a nemzet összhangjának, az egy-más megértés és különböző társa-dalmi érdekek méltánylásának leg-biztosabb záloga s amelynek hatal-mas ereje tenné a népparlamentet a nép igazi képviselővé, nemzeti fejlődésünk törhetetlen rugójává, ál-lami függetlenségünk követelésének imponáns harsónájává, amely meg-reszketteti és ledönti Magyarország önállóságának kiépítését gátló bástya-falakat.

(Majd, a 12 pont szellemének többi meg nem valósított követelményeit és a nemzet nagyszerű szabadság-küzdelmét vázolván, a márciusi és 48-as eszmék követésére buzdítja a polgárságot és így végzi.)

A márciusi és 48-as olvekért ma folyó küzdelemben tartson össze bennünket nemzeti összetartozásunk érzete, tartson össze az a tudat, hogy mindnyájan magyarok, mindnyájan testvérek vagyunk, tartson össze bennünket az ösök emlékéhez való kiothatlan ragaszkodás és a haza-fias lelkesedésnek soha ki nem alvó langja, mely tiszta legyen mint a 48-as hőseié, őnzetlen legyen, mint az övéké s oly hatalmas is legyen mint az ő lelkésedésük volt.

Ha mindezek majd vasnál szilár-dabban képesülnek egymáshoz a haza minden egyes polgárát, ha mindezek majd ellenállhatatlanul for-rasztanak össze bennünket egy célban, egy törekvésben s egy lekösdésben, akkor jöhetnek viharok, de ez az or-szági állai fog rendületlenül mint a kőszikla a viharzó tenger közepén, ezt az országot — Kossuth Lajossal szólva — a poklok kapui sem fog-ják megdönteni.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megir, semmit se hallgat el.

SZÉN
gőzmalomok,
cukor-, szesz- és téglagyárak

EFCO
(porosz köszöntéglá)

cséplőgépek és uradalmak részére
bármely vasuti és hajóállomásra leg-jutányosabb bányá-áron beszerezhetők

Sugár Vilmos-
nál Budapest, X., Köbányai-ut 4.
Telefon-Interurban 2-59.

Cimzett---ismeretlen.

Blaha Lujza,
meg a magyar posta.

(Lapunk tudósítójától.)

Makó, márc. 16.

Hivatalos s el kell ismernünk, nem hivatalos részről is állandóan dicsőhymuszokat hallunk a — ma-gyar postáról. Hogy milyen ügyes, milyen pontos intézményünk ez, melynek nincsen párja az egész világon.

A szó teljes értelmében — büsz-kék vagyunk a mi postaintézmé-nyünkre.

E megállapításunkhoz mindjárt hozzá is vetjük, hogy méltón va-gyunk büszkének.

Szinte csodákat hallunk és lá-tunk postánknak a legérdekesebb leleményességéről s megbízhatósá-gáról.

Most azonban egy levélboríték került a kezünkbe. Felbontatlanul, alul felül átbélyegzett ábrázatá-val vigyorog felénk ez a koperta s mintha e vigyorgásából hallanák a családost keltő gunyos szavakat: — „no hát kár annyira dicsekedni a magyar postával. Ez a dicsek-vés is olyan, mint nagyon sok más ebben az országban: nagyon is üres. Nézzetek csak rám ütötte ez a híres magyar posta, hogy: — cimzett ismeretlen!”

Nézzük a kopertát s rajta a cim-zést:

„Méltóságos Blaha Lujza szinmű-vésznek. Budapest!”

Igy szól a cím s a kopertán há-tul a budapesti posta utasítása: „Vissza Makóra, — cimzett ismeretlen!”

Szinte pirít felénk e kópertáról a magyar postában való büszke-ségünk e megszegyenítése: — *Blaha Lujza a magyar posta előtt s hozzá még éppen Budapesten — ismeretlen!*

Évtizedekkel eze őt egyszer Ausz-tráliából hozott levelet földrésznünk-re a posta. Csak ennyi állt rajta:

Viktor Hugó

Europa.

Amely országokon keresztül ment irányította valamennyi Franciaor-szágba s a francia postások szé-pen kikézbetítették a nagy Hugó Viktornak.

Néhány év előtt egy budapesti bohém-társaság egy kopertát így cimzett meg:

Marha

Páris.

Harmadnap már a levelet ol-vasta — Ujházi Ede.

Mert a francia postások még en-nek a nagyon is speciális magyar címzésnek is megtudták találni a gazdáját.

Budapesten meg azt mondja a posta — Blaha Lujzáról, hogy — ismeretlen.

Pedig banalitás volna még csak megírunk is ez eset kapcsán, hogy — kije, mije a magyar nem-zetnek — Blaha Lujza.

A magyogó napról, a mindene-ket átmelegítő s éltető napról nem tud az semmit itt Magyarországon, aki előtt Blaha Lujza ismeretlen.

S ime, a magyar posta az or-szág szívében nem tudja, hogy ki is az a — Blaha Lujza.

Nem lehet postán írni Blaha Lujzának, mert azt mondja a mi híres magyar postánk — cimzett ismeretlen.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 17. Vasár. Római kath. Lingon vt. Gör. kath. Március 2. Hezich. — Nap két óra 17 perckor, nyugszik 6 óra 2 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Hőmérséklet és elvétel csapadék várható. — Sörgőnyprógnózis: Hűvösebb, elvétel csapadék. Déli hőmérséklet: 9-6 fok Celsius.

— Március 15 a megyében. Március 15-ikét a vármegyének a legfőbb községében igaz hazafisággal ünnepelték meg. Így Nagylakon, Mezőhegyesen, Csanádpalotán, Földeákon, Apátfalván, Magyarcsanádon Mezőkovácsházán tartottak fényes ünnepségeket. Itt említjük meg, hogy az ünnepelő községek legtöbbször táviratilag üdvözölték a nemzet jogaiért küzdő Justh Gyulát.

— A segédmérnöki állásra pályázik. A városnál üresedésben levő segédmérnöki állásra ma Tóth Miklós adta be pályázatát, ki az állást ideiglenesen most is betölti.

— Helyszíni szemle. Megírtuk már, hocs Soos János az Aradi utca őégén gőzmalom akat építeni. Ez ügyben Bán Zsigmond dr. elnöklésével ma délután tartották meg a helyszíni szemlét, melyen jelen voltak Paku Imredr. városi főorvos, Rákossy Gyula rendőrkapitány, Gorcsa Pter tanácsjegyző, K. Szabó Józsa és Nagy István városi tanácsnok. A bizottság véleményezte a gőzmalom építését.

— Isteni szívet a reformátusoknál. A reformátusoknál holnap a következőképen tartják az isteni szíveteket. Belvároson reggel 9 és délután 2 órakor: Kun Zoltán segédlelkész. Újvárosban reggel 9 órakor: Dérzy Imre segédlelkész prédikál. Honvédban Nagy Károly lelkész s a Békési-uti iskolában Kocsis János hitoktató prédikál.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számítógazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— A református egyház közgyűlése. A makói református egyház község képviselőit Nagy Károly elnöklelkész, folyó hó 17-én, vasárnap délelőtt 10 és fél órára, egyházi közgyűlésre hívta össze. A közgyűlés tárgyai: Elnöki jelentés a múlt évről. A Varga István-féle alapító levél jóváhagyása. A presbiteriumnak az önálló hitoktató lelkései állás szervezésére vonatkozó határozatának jóváhagyása.

— Árviz a Honvédban. Csak pár nappal ezelőtt írtunk arról, hogy a Honvéd város részben a tavakká képződött esővíz nemcsak a kis gyermekek életét veszélyezteti, de összemalással fenyegeti sok szegény embernek házáat is. Közleményünk kapcsán elítéltük a hatóságot, amiért ezt a botrányos állapotot tényleg nézi és az oly könnyű szerrel elvezethető vizeket el nem vezeti. A hatóság mindennek dacára nem tett semmit, melynek már meg van a káros eredménye. A honvédban ugyanis a felgyülemlett esővíz annyira aláztatta egy szegény embernek: Tóth Istvánnak házáat hogy ki kellett neki belőle költözködni mert különben a rossz vízközlő szakkad volna. Talán mégis itt volna,

hogy a hatóság levezetné már valahára a Honvédnak tavakká képződött vizeit.

— A görög katolikus magyar püspökség. Hajdúvármegye rendkívüli közgyűlésén ma nagy feltűnést keltett, hogy a hajdudorogi magyar szertartású görög-katolikus püspökség érdekében dr. Baltazar Dezső református püspök szólalt fel. Baltazar éles szavakkal támadta meg Radu Demeter nagyváradi román püspököt, mert Romániában a magyar püspökség eilen agít. A magyarság nemzeti ügye az, hogy Dorogon püspökség létesíttessék. Baltazar indítványára a törvényhatóság feliratot intéz a kormányhoz, felkérve, hogy illetékes helyen a magyar püspökség ügyében járjon közbe s miután a püspökséget Nyiregyháza is kívánja, hasson oda, hogy más városok versengése e kérdésben kizárassék és az új püspökséget Hajdudorogon, e 10 ezer magyar görög-katolikus lakta városban állítsák fel.

— Háztartási tanfolyam megnyitása.

A már ismertett háztartási tanfolyam melyet a földmivélsügyi miniszter a fésnök és a vallás és közoktatás ügyi miniszter a gáze népi iskolai növendékek részére rendes holnap vasárnap délután 3 órakor a földmivélsügyi miniszter hivatalos kiküldöttje jelenlétében fog megnyitani a makói gazd népiszkolánál. Felkérteket ugy a más jelentkezők, min azok, kik enlített tanfolyamon résztvenni óhajtanak, hogy a megnyitáson megjelenjenek annál is inkább mivel a végleges felvétel ez alkalommal fog megtörténni.

— Megszűnt állatbetegség. A szomszédos Tótkomlóson megszűnt a takonykór, miert is a hatóság feloldotta a forgalmi zárlatot.

— Zenő husvétit jóst ad husvétit ajándékol teljesen ingyen mindazoknak Wagner a „Hangszer-király” (Budapest, József-körút 15.) kik még husvét előtt bármit vásárolnak. Hivatkozson ezen kedvezményre és a rendeléssel együtt küldje be ezen utalványt is, mert csak így tarthat számot az ajándékra. — Ajánlás: már most feladni a rendeléseket, hogy a szállítást ne szenvedjen a husvét előtt tömegesen felhalmozódó rendelések miatt. — Nagy fényképes főárjegyzéket bárkinek teljesen ingyen küld.

— Részeg gyümölcskereskedő. Martonosi János gyümölcskereskedő ma délután erősen beszélt úgy, hogy a főtéren felbukott. A rendőrök beszállították, hol kialakulta részegségét. Ellene a kihágási eljárást megindították.

— Katonazenél előadások az Urániában feledhetlenül kedves és szép előadások lesznek a holnapi vasárnapon a makói Uránia színházban. A szegedi 46-ik gyalogezred teljes zenekara fog hangversenyezni a holnapi előadásokon s ugyanakkor a párisi legelső és leghíresebb mozivárosok, a Catho Freresnek az új-donságai kerülnek bemutatásra. A közönség legnagyobb érdeklődésére számíthat a tegnapi makói március 15-iki ünnepség. A szegedi katonazenekar Rákóczi-indulójainak hangjai mellett láthatja meg a közönség a Kossuth-szobor megkoszoruzását, amint Galambos Ignác dr. polgármester a koszorút elhelyezi és beszédet mond. Az előadások délután 4, 6 és este 8 órakor lesznek.

— Örökös csavargó. Sirokmán Ilés arról ismeretes, hogy becsavargója az országot és koldulástól él. Őt évenként többször toloncolják haza az ország különböző részeiből. Csak pár nappal ezelőtt is így került vissza Makóra. Alig töltött itthon egy pár napot, elfogyott a pénze és e miatt ma végig koldulta a várost, melyre nem volt engedélye,

ezért a rendőr elfogta és ellene a kihágási eljárást megindították.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett Krausz Samu Springer Adállal. Házasságot kötöttek. Nagy József Szilágyi Erzsébettel, Vigh Sámuel Kis Máriával, Kovács Antal Liszka Juliánnal, Trájer László Rehák Katalinnal. Elhalt. Juhász Mihály 47 éves.

Rejtvénypályázat.

Makó, márc. 16.

I. Számrejtvény.

Közli: Patkós Sándor.

20. 1. 5. 3. 15. Tanulók használnak.
12. 6. 19. 9. 18. Harcosok alkotják.
14. 4. 16. 17. Minden ember cselekszi.
2. 11. 7. 10. 17. Osztrák sógor jelzője.
6. 8. Könyörületos szívek szokása.
1-20. Mindnyájunk forró imája.

II. Szótalány.

Közli: Patkós Sándor.

- Két betűből állok, hasznos anyag [vagyok].
Három középbetűm az ég alján ragyog. [gyog].
Három első betűm lelkek örömeje, Gyenge akaratra jóra segítője.
Három utolsóhoz ha egy sz-et told [nak],
Rosz értelmet adnak ezáltal a szónak.
Negyed sötödömet tanult ember végzi.
Mind a hét betűmet mikor előveszi.

Megfejtők neveit lapunk március 26-iki számában közöljük s köztük egy értékes könyvet sorsolunk ki. Megfejtési határidő 23-án estig.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Újabb áresések.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, márc. 15.

Minél inkább kivaszodik az idő, annál kevesebbet erőkké válnak heti piacaink. Nemcsak, hogy megfelelő mennyiségű áru nem kerül a piacra, de amit felhozhatnak arra is alig akad vevő. Mostani piacainkra kereskedelmi nyelven el lehet mondani, hogy nincs benne sem kereslet, sem kínálat.

Ilyen körülmény között indult meg a mai piac is és ilyen körülmények között ért véget. Azok a termékek, melyek a mai piacunknak árucikkéit képezik, már nagyobbára elfogytak és ami kevés még van belőle a termelőnél, az hasztalan kerül a piacra, mert vevőre nem talál. Mert azt nem lehet hetivásárnak nevezni, hogy a felhozott árumennyiségnek tízedrészéből magánosok elégitették ki szükségleteiket, mint ez a mai hetipiacon történt.

A buza árának különben már az első piacon sem volt szilárd az ára. Befolyásolta ezt a múlt heti piac alkalmával az a körülmény, hogy a buza ára a budapesti piacon is 10 fillérrel esett.

Azóta újabb áresést jelentettek a budapesti borszéről. E jelentésnek hatása alatt maa kereskedők tartózkodtak minden vételtől, mi a buzáknak újabb áresését jelentette. Ma ugyanis a buzáknak metermázsájáért nem fizettek többet 21 korona 60 fillérnél. A piacon buzából nem volt több két vaggonnál. Ennek a mennyiségnek körülbelül a fele kelt el.

Kukoricában is igen megcsapant a kereslet. Különben ebből a cikkből is igen kevés volt a piacon. A kereskedők a kukorica vásárlástól is tartózkodtak. Metermázsája 18 korona 40, 18 korona 50 fillérért kelt.

Legfontosabb árucikkünkéről a vöröshagymáról nincs mit írni. Azaz annyit mindenesetre meg kell jegyezni, hogy ujig ez megszűnt piaci cikk lenni. A mai piacon csak igen kevés vöröshagyma volt. Ez hosszú csirával, mely bizony nem igen kellett senkinek. Metermázsánkért ma már nem adtak többet érte 12 koronánál.

A fokhagyma ára a mai piacon is olyan lanyha volt, mint eddigi. Metermázsája 6-7 korona.

A dughagymát még a mai piacon is igen sok termelő kereste. Azonban igen csekély mennyiségű volt. Metermázsája 50-52 koronáért kelt.

x Aki szép, fajtázta szőlőt akar, Vityé Miklós Ócsanád (Torontálmegye) elismert tisztán és lelkiismeretesen kezelt szőlőültetvényéről hozasson olványokat, mely telepet t. olvasóinknak a legjobban ajánlhatjuk.

Pathé Freres vendégszereplése

az Urániában.

1912. évi március hó 17-én, vasárnap 3 előadás: délután 4 órakor és este fél 9 órakor.

Minden előadásban katonazene.

Műsor:

Tejgazdaság Svájcban. Gyönyörű természeti felvétel. Bikaviadalok a szabadban. Rendkívül izgalmas bikaviadal.

A világhírű detektív, Nick Winter a

Cinema Sketcs

szerzője, a legvakmerőbb utóéletetlen detektív-bravurjaival.

Kedvenc állatok. Rendkívül érdekes állatkép. Krokodil-vadászat. Izgalmas krokodil-vadászat a Klang folyón. Az indiánno áldozata. Szenzációs amerikai dráma. Március 15-ike. Makón Eredeti helyszíni felvételek a makói szabadság-ünnepéről. Több ezer makói ember a vászonon, Rákóczi-induló kísérettel, előadja a szegedi katonazenekar. Jancsi a vörös bor áldozata. A szezon legnagyobb bohózata.

Valódi husvétit kék szilva pálinka, literje 2 korona, kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

Eladó ház.

A Pacsirta-utca 1137.—b. (uj 41.) sz. a. levő 9 éves jókarban tartott

házam szabadkézből jutányos áron eladó.

Fodor Sándor.

prima
65 hold here-
föld
haszonbérbe kiadó. Értekez-
hetni lehet
Iritz Miksa tulajdonossal.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (15)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

I.

Míg a Roc-de-Chère bensejében a kakuk mély hangja váltakozott rigó fuvolázó tremolójával.

Jeant a mozgás vad vágya szállta meg, az elzárkózottság négy fal közt tűrhetetlen volt oda hagyta a még csöndes lakot és lement a tó partjára.

A Lanfont nagy árnyéka nyult végig a tó tükörén s az átelleni part leítőin; de a Charbon' Entrevernes és Sennos hegységek tetőin rózsás fény hirdette a nap növekvő felkelését. Ebben a félárnyékban a tó világos kék színben pompázott; aztán a légies rózsás fény lassankint a meredek hegyoldalakra, füstölő rétekre szállott át s hirtelen az egész vízfelület barnás kék színt öltött.

A tónak ez a rögtöni színváltozása a Jean agyában világosabban felidézte a Simonne tiszta képét. Igen, ez a Simonne volt az az igazi fiatal lány, ki a fiatal ember előtt meg szokott jelenni, mint az a társ, akivel egyesíteni óhajtaná az életét.

Megvolt benne a költészet virága megvolt benne az ő s női csáb is, mely tetszik a finom lelkeknek és mely magához vonza a szívet.

Jean a tóhoz hasonlította őt, mely az imént oly üdén szűzies, az ő gyöngéi színárnyalataival és áttetsző páráival, most fenséges tárta ki aranszínével tarkált kék vizét.

Gyermekes öröm tört fel keblében a gondolatra, hogy még ma reggel viszontlátja Simonnet és egyszerre félelem fogta el, hogy nem lesz kész a kitűzött időre s mielőbb visszajutni igyekezett a charvinesi utra.

Mikor a házhoz ért, látta, hogy még alig mult hét óra.

Hogyan ölje el a hosszú várakozás unalmát?

Az együtt elköltött csokoládé után felment a szobájába, nagy gondnal másodszor kezdett öltözködni, azután lejött az utszéli diófák alá és leste Simonne érkezését.

Elment egész az első utkanyarulatig, majd ismét visszajött idegesen. Izgatottan! minden pillanatban nézegette az óráját és megint visszafordult.

Az uton dolgozó kötőrő emberek kíváncsian néztek fel, amint mellettük elhaladt, azt vette észre, hogy mosolyognak jövés-menés fölött; szégyelve türelmetlenségét nem mert többé mutatkozni az emberek előtt kiket furcsa ödön-gése kíváncsiakká látszott tenni.

Végre halvány színű női ruhá lebegését vette észre a fák közt és láza csodálatos módon eltűnt.

Cselédjük, Babette által kísérve, ki egy kosár fehérműt és élelmiszert cipelt, Simonne vidáman közeledett.

(Folyt. köv.)

Lucerna, Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

gacsibai tanyámon egész évi kaszálásra kiadó. A parcellákban szabad választás.

Mandl Zsigmond. 407

"OLLA"
ez idő szerint a
legjobb
GUMMI
különlegesség
Árjegyzék in-
gyen az Olla
gumiközpontból
Wienli 966
Praterstr. 57

Teljes jótállás
minden drébert
OLLA-gummi
több mint 200
orvos mint pótol-
hatlant javasol
Kapható: Breuer
Zoltán, Sándor
Zsigmond, Em-
ber József

Gyümölcsfa,

prima oltott alma és körtefa, darabja 10, 12 fillér

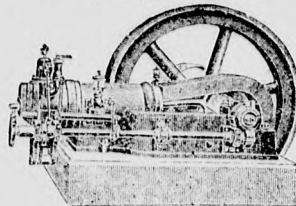
Görbe Jánosnál,

011 Kigyó-utca 18. szám alatt.

Nyersolaj szivógáz
diesel

MOTOROK

benzín és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

(Alkotmány-utca sarok.)

Föld-eladás.

A Rákosi-ut mentén öt köblös (öt rész) ugarföld tanyával, épületekkel együtt szabadkézből

örökáron eladó.

Tudakozódhatni lehet a helyszínen

Kiss János, vagy K. Szabó

Sándorral, első és hátsó szomszédokkal.

Kiss József örököse.

Csongrádi zamatos

siller 48, fehér 52, rizling 56 korona hektóként kölcsön hordómban utánvétellel.

KÉRJEN PRÓBÁRA

60 liternyit, állandó vevőmarad. Borbás József szőlőbirtoka Csongrád, Justh Gyula-utca 33.

Eladó földek.

A Bánomban levő 1100 négyszögöl területű földem, gyümölcsfával beültetve (utca hosszában 22 öl széles), ugyanott 2200 négyszögöl földem, gyümölcsös, (utca hosszában 32 öl széles). A Soványban 600 négyszögöl területű oltott szőlővel és gyümölcsfával beültetett földem szabadkézből, örökáron eladó.

Értekezhet Kocsis Károly ni lehet: tulajdonos, szabó-mesternél, Kál-404 vária-utca 5. ujszám alatt.

Prima

here=széna

kisebb és nagyobb mennyiségben, valamint

tehénnek való széna

kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti Cormick-féle kévekötős aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógepeket, lógereblyéket, tárcás boronákat, négyszögben ültető Kukorica-vetőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tükörcél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

NŐI FELÖLTÖK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban;

színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

0 o Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. 0 0

Mértékszertinti rendelések elsőrangú munkásokkal saját

műhelyünkben a leg gondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérműek!

Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és

fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák

fejkötők és himzet,

piqe paplanok.

Női bluzok a legizlé-

sebb kivitelben.

(141) Szörmeáruk,
boák, muffok a leggyorsabbtól a
legfinomabb kivitelig.
Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és

gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások

a legujabb divat szerint.

Pártos E. és Tsa

Makó. Főter. (az

Otthon kávéház mellett)

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Biztosítom

hogy nem bánja meg
ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb-
és modern hárfa ütő
ingaórákat akar venni,
vagy javíttatni ha
bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műorás és ékszerész üzletét
MAKÓN, Főtér. Az Otthon-
kávéház mellett.

Kiváló minőségű
**5 éves rizling, kövi-
dinka és Bakator**
literenkénti ára 1 korona.

Muskotály
ára 1 korona 20 fillér

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Ibolya krém, a legjobb hatása
szappan, arc- és kéz-
finomító szerek
puder, Egyedül kaphatók:

SÁNDOR ZSIGMOND

»Az Isteni gondviselés«-hez címzet gyógyszerárában.

MAKÓN, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-krém 1 korona. Nagy raktár mindennemű engedélyezett különlegességekben, kőszerek, gumi-
Ibolya-puder 1 korona. cikkek, kozmetika- és illatszerekben.
Ibolya-szappan 70 fillér. 205

Asszonyom! A „Menyasszony“-hoz címzett
a rőfös- és divatáru üzletbe o

vásárolja be szükségleteit, Dessewffy-tér püspökkerttel szemben: hol arra a kellemes tapasztalatra fog jönni, hogy az eddig vásárolt áraknál sokkal olcsóbban vesz. Így tehát mindenki saját érdekében cselekszik, mielőtt vásárol, elsősorban az olcsóságáról elősmert cég áru-raktárát tekintse meg, hol mindennemű rőfös- és divatáru cikkek dus választékban a legújabb kivitelben megérkeztek.

Husvéti és tavaszi ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Badacsonyvidéki
finom hegyi borokat kölcsön
hordókban, szőlőoltványokat,
szőlővesszőket a balatonmellé-
ki legjobban bevált fajoknál
legjobb minőségben, anyagi
felelősség mellett szállít

Balogh Gyula szőlőgazdasága
Balatonhenye. — Árjegyzék
ingyen.

Mindenki

a Massey Harris aratógépet
vásárolja, amióta megismerték.
Kezelés betanítása díjtalan
és mindennap 374

HALÁSZÁ. gépraktá-
rában

Makó, Főtér. — Vásárlás előtt
ne mulassza el megnézni.

Eladó ház tehénjárással.

A Pacsirta-utca 4. ujszám alatt
levő ház tehénjárással együtt és
egy napos ingói föld szabadkézből
eladó. Értekezhetni lehet

Kocsis Józseffel 405
szerda, péntek és vasárnap d. e.
9-11 óráig a fenti szám alatt.

Időről időre tisztára mosta az eső ama barázdátlan homlokokat, melyek lassan, naponkint egy kissé jobban elemeikre szétbomlottak, mely elemek közt a mészfoszfat volt az uralkodó.

A báró e pillanatban ugyanazzal a közönyösséggel gondolt a saját vegyi felbomlására, a melylyel röviddel előbb a küszöbön álló szerelmi légyottra a hercegnővel gondolt.

Hirtelen moraj, lépések zaja keltette fel a boldogtalant szemlélődéséből, mely mozdulatlanul, mint egy lebilincselve tartotta ő fantáztikus körének középpontjában.

A keresztelősök távozóban voltak; a kis kereszteltnek közepettők már az arcára irva állott az élet mélabussága Talán már ő is azt óhajtotta, hogy bárha kétszáz esztendő óta halott volna s egy csontház vasrácsa mögül bámulhatna a kék égboltra?

Épen akkor ütött az óra.

Tíz óra volt.

A báró az órájára nézett . . . még öt perc ideje volt.

Valóban a biró elé lépjen, vagy inkább a vasuti pályaházba rohanjon és az első induló vonattal a nagyvilágba utazzék? Ha nem lehet a zárda cellája . . . az erdő ugyanazon szolgálatokat nyújthatja neki. Szerzetes avagy brigánti . . . neki mindegy volt; csak ne a börtönbe!

Igy mérlegelte még magában az igent és nemet, az életet és a halált, a minden és a semmit egymással szemben, mikor már a törvényszéki palotával szemben találta magát.

koztam papokkal. De ugylátszik, hogy Martellini lovag csak ürügyül használja ezt, hogy osztrigával megtraktáljon.

— Nekem pompás lipári borom van, eccellenza, melyben az osztrigák úgy usznak, mintha csak élnének.

És így csevegtek tovább és tovább a nélkül, hogy az óra mutatója észrevehetően tovább haladt volna. Amint a báró végre oda nézett, még csak kilenc óra volt.

Nagy Isten! Még egy teljes óra Mit tegyen? Olvasson? — Az ujságok csömört keltettek benne. Egy pillanatig az ajtónál állott, arcát az üvegabláchoz nyomva és nézte az embereket, kik sietve elosontak az utcán fel és le, kiki az üzlete után látva, részvéttlenül, nem törődve az ő bujával, bajával.

Azután kiment és találmra vitette magát, míg a véletlen ugyanazon dell' Ospedaletto templom elé vitte, hol Don Cirillo utolsó miséjét hallgatta.

Itt figyelmét egy keresztelési menet vette igénybe. Szegény emberek voltak, részben halászok, részben napszámosok. Ő, kinek csak ürügy kellett, hogy az időt agyonüsse és a fejének valami külső levezetéssel pillanatnyi nyugalmat szerezzen, a templomba engedte vonni magát e népség által, melyet időközben még egy csomó utcagyermek növesztett meg.

Minő öröm, minő vidámság sugárzott e piszkos bagázs szemeiből!

Egy fiatal lány, talán a nővére vagy sógornője a gyermeknek, karjain tartotta a csöp teremést s anyai szeretettel szoritotta a keblére, míg az apa, látszólag házaló vagy aféle, izgatottságában folyvást egy osz-

Allítsa meg

a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független
Ujság”-ot megta-
lálja benne, amire
- szüksége van. -

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorrágást, hasmenést és egyéb gyomorbetegségeket. Hirtelen rosszul és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszerárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. - Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon éli x. finnar fto védjegy rajta van.

Kiadó magtár.

Az Eötvös-utcában a Marosi-féle emeletes magtár-épület 1912. évi július hó 1-től bérbe kiadó. Értekezhetni lehet a tulajdonossal, Eötvös-utca 18. szám alatt.

407

Aki arcának üdeségét s kezének, fogának
fehérségét meg akarja tartani csak
szépitőszereket használjon. Tubarózsa-krém az arc fényességét,
pattanásokat, arcráncokat megszüntet. Teljesen ártalmatlan!

Tubarózsa-kenőcs a legjobb sömör, szeplő és májfolt elmulasztására!
Tubarózsa-tej-től az arc hófehér lesz!

Tubarózsa-hőlgypor, Tubarózsa-szappan, Tubarózsa-szesz, Tubarózsa kölni víz, Tubarózsa-hajszesz, Tubarózsa-illat stb.

Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! o o o o o

Az őszülő hajnak eredeti szint ad a Hajregenerátor!

»Salofor« a kéz- és lábizzadást legbiztosabban megszünteti!
Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességek nagy raktára.

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszertára a »Szent István«-hoz

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat mehozhatok!

Miért vagy másé?

Akiknek a szívük fáj?

Fecském hova szállsz?

Hogy van a Pali bácsi?

stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria” beszélőgép, mely 5 legujabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király”-nál

BUDAPEST VIII., József-körút 15.

Gyorsjavító műhely.

Nagy fényképes árjegyzék ingyen!

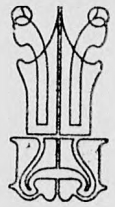
Gőzgépek javítását, valamint magánjárókká való átalakítását a legmodernebb szerzők segítségével, a legpontosabban és legolcsóbb árban, kedvező fizetési feltételek mellett eszközöl

Gulácsi János vasipar telepe és gépraktára Makó, Dessewffi-tér 31. szám.

Eladó föld.

A dái részen **ugar föld** öt köblös Kusz József szomszédságában eladó. Értekezhetni lehet

Dobsa Péter Zöldfa-utca, (malom.)

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

lopot kerülgetett s e közben kalapját a kezében forgatta. Elsőszülött gyermeke volt és az ember sem tudott rá jobb módot, hogy szégyelt örömét kifejezésére juttassa.

Másodizben történt, hogy Santafusca kénytelen volt egész lelkéből irigyelni egy csomó szegény ördögöt, kiknek árnyéka sem volt valamely eszmének a fejükben és mégis megtalálták a módját, hogy boldogok legyenek.

A fő oltár előtt egy szerzetes lángoló vörös miseruhában mondta a misét. A padban meggörnyedve, mélyen a kezeire hajolva egy öreg pap térdelt és erősen köhögött.

Rég idő óta most történt először, hogy a báró templomba tette a lábát. És amint szemeit körüljártatta, érezte, hogy ezek a szentelt falak képesek lettek volna őt a társadalmi monstrum ellen megvédeni, mely az utcákon nyargalt és tombolt.

Voltak ott sötét zugok és folyosók, melyekben megsugorodva örömet töltötte volna élete hátralevő részét, csak meg birta volna ez által menteni a fejét, az ő boldogtalan fejét a gondolatok és emelkedések kintzásától.

Meglehet, hogy bizonyos vallásos benyomások első ifjúságából, melyeket sivár életének romjai befödtek, de el nem fojtottak, a törmelék alatt megmozdultak; hogy bizonyos képek boldogabb napokból vonultak végig kedélyén, mint egy falka fehér galamb a napégett sivatag fölött.

Egykor, mint tudjuk, azzal a szándékkal foglalkozott, hogy csuhát ölt magára.

Tizenhat éves korában, még szüzen testben lélek-

ben, egy jámbor szerzetes által rá hagyta magát beszélteni, hogy Montecassinoba menjen, hol három nap és három éjjel egy szűk cella kis ablakából legeltette ábrándos tekintetét a messze elnyúló tájon, az égbolt megmérhetetlen messzeségein.

Oh minő béke, minő nyugalom ama derűs magányban! Oh vajha még ma, még este előtt ott fönn állhatna, Isten nevében bebocsátást kérhetne. Vajha meg volna neki engedve, hogy hátralevő napjait valamely földalatti cellában rejthesse el, egy sáv kék éggel mint egyetlen kilátással s azzal a képességgel, hogy ne gondolkozzék.

Egy fülkében a fájdalmas szívű istenanya oltára fölött egy halmaz emberi csontmaradványon egy pár koponya hevert s üres fekete szemüregéből a szenvedélyes kíváncsiság kifejezésével tekintett ki a kis vasrácson át a külvilágba.

Az egyik koponyán baretta volt, vastag porral lepeve, csunyan összerágva mint ő maga az idő, a türelem ama nagy bölcsésze által, mely mint végtelen ür, sok mindent rendbe tud hozni, amivel különben egyáltalában nem tudnának boldogulni.

Hogyan, gondolta magában a báró, ha a véletlen egy napon a santafuscai csontházban az ő bűnös koponyáját szemben állítaná Don Cirillo szétzuzott halálfejjel? . . . Ez a csontház, egy barokkstilusban épült kis kápolna, két mezei ut keresztezésnél emelkedett, ablakaival nyugotra, a tenger felé fordulva.

Onnan nézte egy sereg földmivesnek a koponyája az 1630-iki kolera áldozatai, kétszázötven esztendő óta a kék hullámokat és a füstölő Vezuvot.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha ok-szerű kezelés mellett az **Ideál-arkenőcsöt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerár-ellátva — és **ban s z e r e z h e t ő k b e.**
Telefon-szám: 68. Telefon-szám: 68.

Szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány eladás.

Aki egészséges, ocsó és tartós szép szőlőt, valamint erőteljes nemes gyümölcsöt akar, teljes bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

Magyarország legtekintélyesebben vezetett szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány telephéhez

Ös-Csanádon (Torontálmegye.) ahol szőlőoltvány minőségű I. rendű gyökerezésű és sima zöldoltványok bor- és csemegefajokban, amerikai sima és gyöcske es vesszők a legolcsóbb árban kaphatók.

Szőlőoltványok külön e célra választott fajok. Gyümölcsfaoltványokban a legnemesebb alma, körte, cseresnye, meggy, oajszinbarack, őszibarack, szilva, ringló és dió.

Nagy rózsza oltványokban szintén nagy választék. Sárga Orpington fajbaromfi-tenyésztés.

Mindenben előjegyzés őszi és tavaszi szállításra elfogadhatnak. Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

II. küldött szőlőoltványok teljesen beváltak, 1-2-nek kivételével mind megereedt és dacára a szokatlan szárazságra, erőteljesen fejlődtek.
Szegeden, 1911. 22 IX.

Tisztelettel
Dr. Gróf Árpád ügyvéd.

KINCSET ÉR a Tordy-féle

Hollandi három király tea,

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomor-tisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a jegmakacsabb gyomorban is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 50 fillér. Minden gyógytárban kapható.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Egyuttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

„Kronos“ petroleum **Auer** égők minden lámpára 100 gyertyafénnyel 8 korona.

Szélmotorok szivattyu o o o o o o és gépzemre.

Viztartányok és szivattyuk

minden ktmélyiségre. Acetylen-égők, ké-szülékek, üvegek, csövek csapók. „Puratylen“ a legjobb acetylen gáztszító.

-- **Beagid készülékek** --

Meteor carbid-lámpák 6 órai égésre darabja 4 korona.

Lakos Nándor és Tsa

BUDAPEST, VII., Damjanich-utca 30.

Telefon: 113-04.

Viszonteladók mindenütt kerestetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Uj gépműhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. gazdaközönséget, hogy 1912. évi jan. hó 1-én Makón, az uj korházzal szemben levő házamban, uj gazdasági gép- és alkatrész raktárt, valamint nagy

gazdasági gépjavitó műhelyt nyitottam.

Elvállalom mindennemű gazdasági gépnek a legpontosabb kijavítását, um.: bármely fajta arató, cséplő, vetőgépet stb.

Különös figyelmébe ajánlom a t. gazdaközönségnek, az aratógépeknek, már a tél folyamán való kijavítását. — Uj aratógépeket az első idényben személyesen állítok munkába.

Raktáron tartom állandóan Csanádvármegyében a legjobban bevált Johnston-féle amerikai kévekötő és marokrakó aratógépeket. Bächer-féle világhírű tüköracél kormánnyal ellátott, egy, két és több vasu ekéket. Melichár-féle leghiresebb párossoru „Unicum Drill“ és műtrágya-szóróval egyesített vetőgépeket, a legtökéletesebb négyzetbe ültető amerikai kukoricavetőgépeket, fűkaszalókat, szecsakavogókat, kukoricamorzsolókat, vas és lánchoronákat, hengereket, kukoricakapákat stb.

Az aratógépekhez szükséges alkatrészektől, manilla zsinemből, olajból, állandóan nagy raktárt tartok.

Megemlíteni kívánom még, hogy a „Csanádmegyei Gazdak Aratógépszövetkezetének“ felosztásával a

JOHNSTON ARATÓGÉPEK

alkatrész raktárát vettem át.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy mindenkit, ki bizalmával megtisztel, a legjobban kielégítsek, a minek elérésére szakképzettségem elég kezességet nyújt. Igyekezni fogok mindenben, mindenkor a legjutányosabb árakat szabni és a javításokat a legrövidebb időn belül eszközölni. — Becses pártfogásukat tisztelettel kérve

Lipták Béla gazdasági gépszerező és lakatosmester.

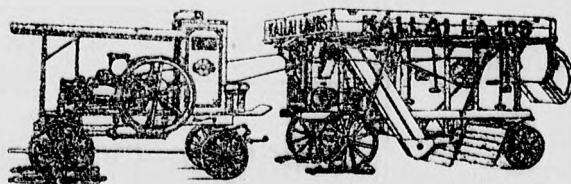
MAKÓN, az ujkorházzal szemben.

A köztudatba ment át,

hogy csakis

170

Kállai Lajos motorgyára

Budapest,

VI., Gyár-utca

28. szám.

szállítja teljes jótállás mellett a leghirnevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen mindenki gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

KÁLLAI LAJOS hírneves motorgyára nem tévesztendőössze más Kállai nevű cégekkel.

Tévedések elkerülése végett kérem a nagyérdemű vevőközönséget, hogy a jelzett címre
 ügyelni sziveskedjenek.

„ÓRANGYAL“ disztemetkezési vállalat

Makó, Dessewffy-tér 4. szám. 00
 (Kenyérpiac, főgimnázium mellett,
 Tökey-féle házban). 0 0 0 0 0 0

Van szerencsém Makóváros és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy a Dessewffy-tér 4. sz. a. (Kenyérpiac, főgimnázium mellett, Tökye-féle házban) a mai kor igényeinek megfelelő

disztemetkezési vállalatot

170

rendeztem be, hol „Órangyal“ cég alatt fogom vezetni. — Felhívom a n. é. gyászoló feleknek szives figyelmüket, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomban bárki is a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig bevásárolhat és továbbá még arra is felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy „Órangyal“ disztemetkezési vállalatomat a mai kornak megfelelően rendeztem be, hogy bármi is, ami előforduló gyász eseteknél csak szükséges, az nálam mindenkor beszerezhető, miér is üzletemben tartok mindenféle nagyságu és színezésű érc-koporsót, azonkívül minden festésű fa-koporsókat, valamint behuzott fehér- és színes selyemmel, bársonnyal, brockát- és sima atlasz szaténokkal és polituros tölgyfa-koporsókat, egyszersmind tükörfényes nickel ércel behuzott és színezett köves koporsókat stb. Szóval ujabbnál újabb festésű és behuzatu koporsókat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig készítek el és mindenkor a legolcsóbb versenyáron. Kész szemfedők, párnák, madracok és kész halottí ruhák minden színben és nagyságban üzletemben kaphatók.

Fejfék és sirkeresztek minden nagyságban. Szentfedők atlasz selyem, gáz, dusches, bobinet és Pougé, brockát és sima atlasz szatén, perckál, valamint templom oltári csipkékből. — Minden minőségű és színezésű sirkoszoru-szallagok, szóval minden, ami a temetéshez szükséges és így lehetővé teszem, hogy a nagyérdemű gyászoló közönségnek a legolcsóbb áron számíthatok, eltekintve mindent, mivel semminemű fáradságot, készítemi díjat fel nem számítok, mivel mindent saját magam készítek el. — Magy és dus választékban tartok érc, művirág, élő preparált sirkoszorukat minden szín- és nagyságban, valamint külön megrendelésnél élő virágokból is készítek. — Végül felemlítem a nagyérdemű gyászoló közönségnek, hogy mindennemű gyászkelemből is dus raktárt tartok és gyász esetek bevásárlásánál mélyen leszállított áron számítok gyászruhának valót és fekvte gyász-selyem-, szövet- és ternókendőket, valamint fekete szélű gyász zsebkeendőket, gyászfátyolokat azért, hogy vevőimnek kedvezhesek és hogy mindazok, kik »Órangyal« disztemetkezési vállalatomat bármikor előforduló gyász esetekben felkeresik, bizalommal és a legnagyobb megelégedésükkel távozhassanak el a nagyérdemű gyászoló felek üzletemből.

o Hullaszállítást és exhumálást az ország bármelyik részéről elvállalok. o

Előforduló gyász esetekben kérve a nagyérdemű gyászoló vevőközönségnek becses párfogásukat, mély tisztelettel:

„Órangyal“ disztemetkezési vállalat,

özv. G Y U R I K L A J O S N É tulajdonos.

Előforduló gyász eseteknél meghívásra házhoz is kimegyek.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek :

Rovatos ivenk,
 Számlák,
 Zárszámadások,
 Üzleti kártyák,
 Árjegyzékek,
 Kereskedelmi
 nyomtatványok,
 Névjegyek,
 Szóró-cédulák,
 Falragaszok.

Telefon-szám : 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja
 az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen
 megfelelően villanyerőre berendezett müintéze-
 tét, mely a modern technika vívmányai sze-
 rint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
 mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár !

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

Készülnek :

Irodalmi művek,
 Folyóiratok,
 Hirlapok,
 Doktori
 értekezések,
 Iskolai értesítők,
 Körlevelek,
 Meghívók,
 Táncrendek,
 Levélfejek.

Telefon-szám : 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetések.

Egyszerű és pompa-diszravatalozásért és gyászkoosjaimért külön díjat nem számítok fel.

Elvállalok temetéseket a legegyszerűbb osztálytól a legdiszesebb pompa-diszostályig gyorsan és pontosan, szolid áron.